

ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА ТА ІНВЕСТИЦІЇ ЄС: ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ

¹ННІ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»
Український державний університет науки і технологій

²Дніпропетровський науково-дослідний інститут судових експертиз

Анотація: Зелена економіка є важливим напрямом сталого розвитку України, особливо в контексті євроінтеграції. Інвестиції ЄС у сферу екологічно чистих технологій, відновлюваної енергетики та циркулярної економіки сприяють модернізації інфраструктури та зменшенню негативного впливу на довкілля. Водночас для ефективного залучення інвестицій необхідні реформи законодавства, покращення інвестиційного клімату та подолання корупційних бар'єрів.

Ключові слова: зелена економіка, інвестиції, зелені проекти, сталий розвиток.

Abstract: The green economy is a crucial aspect of Ukraine's sustainable development, especially in the context of European integration. EU investments in environmentally friendly technologies, renewable energy, and the circular economy contribute to infrastructure modernization and the reduction of environmental impact. However, effective investment attraction requires legislative reforms, an improved investment climate, and the elimination of corruption barriers.

Keywords: green economy, investments, green projects, sustainable development.

Зелена економіка стає все більш важливою парадигмою розвитку у сучасному світі. Вона передбачає перехід до економічної моделі, яка враховує екологічні аспекти, сприяє ефективному використанню ресурсів та зменшенню негативного впливу на навколишнє середовище. ЄС є одним із лідерів у сфері зелених інвестицій та розвитку сталої економіки. Для України, яка прагне до європейської інтеграції, залучення інвестицій ЄС у зелені проекти є важливим фактором сталого розвитку.

Зелена економіка є стратегічним напрямом розвитку України в контексті євроінтеграції. Європейський Союз активно підтримує екологічно чисті технології, енергоефективність та сталий розвиток, що відкриває нові можливості для залучення інвестицій. Водночас існує низка бар'єрів, які обмежують приплив зелених інвестицій до України.

Ключовими напрямками розвитку зеленої економіки в Україні є:

1. Енергоефективність та відновлювані джерела енергії, адже Україна має значний потенціал для розвитку відновлюваних джерел енергії (ВДЕ), таких як сонячна, вітрова та біоенергетика. Залучення інвестицій ЄС у проекти з ВДЕ дозволить зменшити залежність від традиційних енергоносіїв та сприятиме декарбонізації економіки.
2. Стале сільське господарство, яке передбачає зменшення використання хімічних добрив та пестицидів, збереження біорізноманіття та ефективне використання водних ресурсів.
3. Зелений транспорт. Розвиток екологічно чистого транспорту, такого як електромобілі та громадський транспорт на відновлюваних джерелах енергії, сприятиме зменшенню викидів забруднюючих речовин та покращенню якості повітря у містах.
4. Управління відходами, що передбачає їх переробку та повторне використання. Це є важливим елементом зеленої економіки. Залучення інвестицій ЄС у проекти з переробки відходів дозволить зменшити забруднення навколишнього середовища та створити нові робочі місця.

ЄС пропонує різноманітні фінансові інструменти та програми підтримки для країн-партнерів, у тому числі й для України. Серед них: програма «Горизонт 2020» (фінансування досліджень та інновацій у сфері зелених технологій); інвестиційний фонд сусідства (підтримка інфраструктурних проектів, спрямованих на розвиток зеленої економіки); Європейський банк реконструкції та розвитку (кредитування зелених проектів); Європейський інвестиційний банк (фінансування проектів у сфері енергоефективності, ВДЕ та сталого транспорту).

Основними викликами та бар'єрами на цьому шляху є:

- недостатнє нормативно-правове регулювання. У сфері зеленої економіки необхідне чітке та ефективне законодавство, яке б стимулювало інвестиції та забезпечувало захист навколишнього середовища;
- корупція є серйозною перешкодою для залучення інвестицій, у тому числі й зелених;
- недостатня обізнаність про можливості фінансування зелених проєктів з боку ЄС;
- повномасштабна війна завдала значної шкоди інфраструктурі та економіці України, що ускладнює залучення інвестицій.

Отже, розвиток зеленої економіки є важливим фактором сталого розвитку України та її інтеграції з ЄС. Для успішного залучення інвестицій ЄС необхідно:

- удосконалити нормативно-правове регулювання у сфері зеленої економіки;
- посилити боротьбу з корупцією;
- підвищити обізнаність про можливості фінансування зелених проєктів з боку ЄС;
- створити сприятливі умови для інвесторів, зокрема шляхом спрощення процедур та зменшення бюрократичного тиску;
- активно залучати міжнародну технічну допомогу для розробки та реалізації зелених проєктів;
- розробити та впровадити стратегію зеленого відновлення України після війни.

Залучення інвестицій ЄС у зелену економіку України є ключовим фактором екологічно сталого розвитку країни. Проте для ефективного використання цього потенціалу необхідні комплексні реформи, покращення інвестиційного клімату та активна участь державних і приватних структур. Інтеграція України в європейський екологічний простір сприятиме переходу до низьковуглецевої економіки, енергоефективності та сталого розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Орловська Ю. В., Разумова Г. В., Дикий Б. В. Специфіка створення економіко-правового механізму формування зеленої економіки. Економічний простір. 2024. № 192. С. 68-72. <https://doi.org/10.30838/EP.192.68-72>.
2. Чала В. С., Глуценко А. В. Оцінка зеленої трансформації економіки України в умовах європейської інтеграції: методичний підхід та позиціонування серед країн ЄС. Економічний простір. 2024. № 195. С. 223-231. <https://doi.org/10.30838/EP.195.223-231>.

Разумова Ганна Вікторівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин, ННІ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», Український державний університет науки і технологій, Дніпро; старший науковий співробітник, Дніпропетровський науково-дослідний інститут судових експертиз, Дніпро, e-mail: anna.raz888@gmail.com

Razumova Hanna V. – Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of Economic Theory and International Economic Relations, SEI «Prydniprovsk State Academy of Civil Engineering and Architecture», Ukrainian State University of Science and Technology, Dnipro; Senior Research Scientist, Dnipropetrovsk Scientific Research Institute of Forensic Expertise, Dnipro, e-mail: anna.raz888@gmail.com

Солов'ян Ксенія Андріївна, здобувач вищої освіти, ННІ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», Український державний університет науки і технологій, Дніпро

Solovian Kseniia A. – Student, SEI «Prydniprovsk State Academy of Civil Engineering and Architecture», Ukrainian State University of Science and Technology, Dnipro